

Toen Rauter op 14 september '42 'Beekvliet' inspecteerde (daar bevonden zich toen de Indische gijzelaars en de eerste groep anti-verzet-gijzelaars), kreeg hij te horen, 'dat de voeding in het kamp slecht (was)'.¹ Waar al het gestolen voedsel gebleven is, weten wij niet precies. Vermoedelijk is een deel ten profijte van de Duitse verkopers in de zwarte groothandel verdwenen, verder nemen wij aan dat alle Duitsers die iets met de kampen te maken hadden, de staf van de *Aussenstelle der Sicherheitspolizei und des SD* in Den Bosch inbegrepen, zichzelf veel toegeëigend hebben en veel aan hun gezinnen en andere relaties in Duitsland hebben toegezonden, en tenslotte staat wel vast dat ook nog een deel van het voor de gijzelaars bestemde voedsel gebruikt is als voer voor de varkens ('tientallen, misschien een paar honderd'²) welke de eerder bedoelde Duitsers er op nahielden.³

Later werd de toestand beter. Niet dat er minder gestolen werd (de dagelijkse rantsoenen bleven klein), maar de alarmerende berichten uit de eerste weken en maanden (de gijzelaars konden naar huis schrijven) droegen er toe bij dat hun aanzienlijke hoeveelheden levensmiddelen toegezonden werden. Gezins- en familieleden, vrienden en allerlei anderere relaties gingen pakketten sturen (gezinsleden konden daarbij gebruik maken van de distributiegoederen die zij met de bonnen der gijzelaars aanschafden), fabrikanten zonden soms grote voorraden naar de kampen, in Noord-Brabant en elders werden op het platteland speciale inzamelingen voor de gijzelaars gehouden, het Nederlandse Rode Kruis deed hun de gebruikelijke pakketten toekomen (met een onderbreking in de zomer van '42), en dan waren er, maar louter voor de Indische gijzelaars, de pakketten die via het Internationale Rode Kruis binnenkwamen. Speciaal de Indische gijzelaars ontvingen zoveel hulp van buiten dat velen hunner er in de tweede helft van '43 toe overgingen, uit hun kamp pakketten met levensmiddelen te sturen naar hun gezin of familie - die verzending van levensmiddelen werd begin '44 door de *Unter-*

¹ H. Algra in *Gedenkboek Gijzelaarskamp 'Beekvliet'*, p. 56. ² J. A. H. J. van der Dussen in a.v., p. 261. ³ In de periode waarin het voedsel schaars was, waren er in Haaren, aldus een gijzelaar, 'kerels die zich niet ontzagen (ondanks de wetenschap dat ze anderen tekort deden) om twee mokken melk te nemen. Individuen die zich niet schaamden om de dikste sneden uit te zoeken, om soms het rantsoen van een ander te stelen. Ieder van ons kende deze knapen. We zullen hun naam nooit vergeten, omdat er namen bij waren van 'grote' Nederlandse persoonlijkheden.' (H. Leenderts: *Balling. Zes maanden gijzelaar in Haaren*, p. 34). Vermeld zij in dit verband dat er ook nogal wat vooraanstaanden waren die systematisch weigerden, smerig corvéewerk te doen: dat lieten zij aan maatschappelijk minder hoog geplaatste gijzelaars over.